

Wyrok z dnia 12 stycznia 1998 r.

I PKN 454/97

1. Wypowiedzenie umowy o pracę po przywróceniu pracownika do pracy, z innej przyczyny niż podana poprzednio, wymaga ponownej konsultacji z zakładową organizacją związkową.

2. Nowe fakty i dowody nie stanowią podstawy kasacyjnej.

Przewodniczący SSN: Barbara Wagner (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 1998 r. sprawy z powództwa Zdzisława K. przeciwko "P.-P." SA w P. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 5 maja 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację i zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 10 zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Płocku wyrokiem z dnia 9 października 1996 r. [...], oddalił powództwo Zdzisława K. o przywrócenie do pracy na stanowisko zastępcy Komendanta Straży Przemysłowej w „P. P.” SA. Sąd ustalił, że powód był zatrudniony u strony pozwanej od 7 listopada 1984 r.; od 16 listopada 1986 r. na stanowisku zastępcy Komendanta Straży Przemysłowej. Od 1991 r. pogarszał się stan zdrowia Zdzisława K. [...] wobec czego został on oddelegowany do pracy w Wydziale Wodno - Ściekowym, a następnie w Wydziale Spraw Obronnych. Od 1 grudnia 1993 r., zgodnie z orzeczeniem lekarskim, warunkowo dopuszczono powoda do pracy na stanowisku wynikającym z podstawy zatrudnienia. Od 16 grudnia 1994 r. do 1 kwietnia 1995 r. powód korzystał ze zwolnienia lekarskiego. W dniu 24 kwietnia 1995 r.

strona pozwana wypowiedziała mu stosunek pracy podając jako przyczynę rozwiązania „konieczność odmłodzenia służby wartowniczej”. Wyrokiem Sądu Rejonowego Sądu Pracy w Płocku z dnia 7 września 1995 r. [...], powód został przywrócony do pracy. W dniu 21 grudnia 1995 r. zgłosił się do pracy i został skierowany na badania lekarskie. Według opinii lekarskiej był niezdolny do pracy jako zastępca Komendanta Straży Przemysłowej. Mógł „pracować jako wartownik poza terenem „P.” bez ekspozycji na farby, lakiery, rozpuszczalniki i inne substancje toksyczne”. Psycholog wyraziła opinię, że „powód nie powinien pełnić funkcji kierowniczej”. W dniu 12 stycznia 1996 r. strona pozwana wypowiedziała powodowi, po uprzednim wyrażeniu zgody Komendanta Wojewódzkiego Policji w P. na odwołanie z funkcji zastępcy Komendanta Straży Przemysłowej, umowę o pracę ze względu na niezdolność do pracy stwierdzoną badaniami lekarskimi. Od 15 stycznia 1996 r. Zdzisław K. został oddelegowany na stanowisko samodzielnego referenta do spraw planowania w Zespole Szkół Zawodowych „P.-P.”. W ocenie Sądu, podana powodowi przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę była rzeczywista i konkretna, a formalne wymogi dochowane.

Zdzisław K. wyrok ten zaskarżył apelacją i podnosząc zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. art. 38, 45 i 8 KP, wniósł o jego zmianę przez przywrócenie do pracy, zasądzenie wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy i zwrot kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu apelacji twierdził, że skierowanie go na badania kontrolne były bezpodstawne. Badania takie, zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego MZRiP Nr 19/EO/91 z dnia 15 kwietnia 1991 r., są przeprowadzane, jeżeli pracownik niezdolny do pracy przez ponad 30 dni był leczony w przyzakładowej placówce służby zdrowia. Zdzisław K. nie leczył się w takiej placówce. W chwili podjęcia pracy po przywróceniu go do niej dysponował ważnymi wynikami badań. Wypowiedzenie powodowi umowy o pracę nie było konieczne, albowiem w „P.”, poza terenem Kombinatu, istnieje kilkadziesiąt stanowisk pracy, gdzie mógłby pracować jako wartownik z bronią palną bez ekspozycji na substancje toksyczne, farby i lakiery. Brak propozycji innej pracy, na którą powód wyraził zgodę, narusza zasady współżycia społecznego. Zdzisław K. jest długoletnim pracownikiem i ze swoich obowiązków wywiązywał się należycie. Na utrzymaniu ma chorującą żonę [...]. Zatrudnienie do lipca 1997 r. umożliwiłoby mu osiągnięcie korzystniejszej podstawy wymiaru emerytury. Nadto, strona pozwana nie konsultowała zamiaru

wypowiedzenia stosunku pracy z zakładową organizacją związkową.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 5 maja 1997 r. [...], zmienił zaskarżony wyrok i przywrócił Zdzisława K. do pracy w „P. P.” SA w P., zasądzając na jego rzecz kwotę 1.523, 88 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 500 zł. Sąd ustalił, że przyczyną wypowiedzenia powodowi umowy o pracę w dniu 24 kwietnia 1995 r. było „ odmłodzenie straży wartowniczej „, zaś wypowiedzenia w dniu 12 stycznia 1996 r. - „niezdolność powoda do pracy stwierdzona wynikiem badań lekarskich”. Strona pozwana nie konsultowała ze związkami zawodowymi zamiaru wypowiedzenia powodowi umowy o pracę z tej ostatniej przyczyny. Brak zawiadomienia zakładowej organizacji związkowej o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę z przyczyny innej niż poprzednio podana narusza art. 38 KP. Ponadto „P.-P.” miała możliwość zatrudnienia powoda „ na innym stanowisku odpowiadającym jego stanowi zdrowia”.

Strona pozwana zaskarżyła powyższy wyrok kasacją i wskazując jako jej podstawę naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 38 KP i art. 30 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. Twierdziła, że Sąd „pomiął w postępowaniu dowód w postaci oświadczenia powoda, w którym zrzeka się on ochrony przez związki zawodowe” i błędnie przyjął, że zrzeczenie takie nie zwalnia pracodawcy od obowiązku zawiadomienia organizacji związkowej o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

„P.-P.” SA w P. powołała jako podstawę kasacji naruszenie przez Sąd II instancji art. 38 KP. Wywodziła, że Zdzisław K. złożył pisemne oświadczenie, w którym zrzekł się prawa do związkowej reprezentacji swoich interesów, co zwalniało pracodawcę z obowiązku zawiadomienia zakładowej organizacji związkowej o zamiarze wypowiedzenia mu umowy o pracę. Oświadczenie znajdowało się przez cały czas procesu w aktach osobowych powoda będących w dyspozycji Sądu. Sąd II instancji

pominął dowód w postaci tego oświadczenia.

Opisanej okoliczności strona pozwana nie podnosiła we wcześniejszych fazach postępowania, mimo, że musiała być jej znana. Na zarzucie naruszenia art. 38 KP powód oparł apelację od wyroku Sądu I instancji, oddalającego powództwo o przywrócenie go do pracy. W odpowiedzi na apelację strona pozwana nie ustosunkowała się do tego zarzutu. Nie odniosła się do niego także na rozprawie apelacyjnej. Wbrew twierdzeniu „P.-P.” w aktach osobowych powoda nie ma pisma zawierającego oświadczenie, którego kserokopię załączyła do kasacji. Pismo tej treści nie jest także wykazane w spisie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych Zdzisława K.

Gdyby nawet jednak twierdzenie strony pozwanej było prawdziwe i tak nie miałyby to znaczenia dla oceny zasadności kasacji. Kasacja jest szczególnym prawnym środkiem zaskarżenia. Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym orzeka o zgodności zaskarżonego wyroku z prawem uwzględniając stan sprawy istniejący w chwili wyrokowania. „Nowości” nie stanowią podstawy kasacyjnej. Zresztą, ujawnienie po zakończeniu postępowania w drugiej instancji istniejącego i znanego stronie dowodu, o przeprowadzenie którego nie wносиła, "nie jest nowością" w prawnym znaczeniu. Poza tym Sąd Najwyższy jest związany granicami kasacji (art. 393¹¹ KPC). Przy zarzucie naruszenia prawa materialnego przedmiotem kontroli kasacyjnej może być tylko prawidłowa kwalifikacja prawna stanu faktycznego ustalonego przez sąd II instancji. Wyjątkowa dopuszczalność badania ustaleń faktycznych wymaga w każdym przypadku wskazania konkretnego przepisu proceduralnego, któremu sąd uchybił i wykazania, że uchybienie to miało istotny wpływ na wynik sprawy, a zatem, że przy właściwych ustaleniach zapadłoby orzeczenie o treści innej niż zaskarżone. „P.-P.” w ogóle nie wskazała jako podstawy kasacji naruszenia przepisów postępowania.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393¹² KPC, orzekł jak w sentencji.

=====